

Геннадій Васильович Книшов (1934–2015)

1 листопада 2015 р. на 82-му році життя після тяжкої хвороби помер всесвітньо відомий учений-кардіохірург, один із фундаторів вітчизняної школи серцево-судинної хірургії, Герой України, лауреат Державної премії України в галузі науки і техніки, заслужений діяч науки і техніки України, директор Національного інституту серцево-судинної хірургії ім. М.М. Амосова НАМН України, академік НАН і НАМН України та багатьох зарубіжних академій, президент Асоціації серцево-судинних хірургів України, професор Геннадій Васильович Книшов.

Г.В. Книшов зробив вагомий внесок у розвиток кардіохірургічної допомоги в Україні. Йому належить лідерство в унікальних розробках щодо врятування життя тяжкохворих пацієнтів. В Україні саме він широко запровадив метод аортокоронарного шунтування при ішемічній хворобі серця, вперше застосував хірургічну корекцію та оптимальне лікування складних і злоякісних порушень ритму серця, винайшов апарат для видалення тромбів із лівого передсердя на серці, що працює, для усунення найскладніших порушень кровообігу мозку, впровадив керовану загальну гіпертермію при гострому інфекційному ендокардиті. Виконав понад 5000 операцій на серці.

Під керівництвом Г.В. Книшова впроваджено в клінічну практику новаторські та складні ургентні операції для корекції тяжких природжених вад серця у новонароджених, метод загальної керованої гіпертермії для активації імунобіологічної функції при септичних станах, дослідження особливостей функціонування ренін-ангіотензинової системи у хворих з природженими вадами серця та впливу на неї штучного кровообігу.

Упродовж 23 років Г.В. Книшов був директором Національного інституту серцево-судинної хірургії ім. М.М. Амосова НАМН України. За ці роки було вибудовано кардіохірургічну школу, яка охоплює всі напрямки серцево-судинної патології. За ініціативою Г.В. Книшова і при його безпосередній участі створено 24 центри/відділення кардіохірургії в Україні.

Геннадій Васильович виховав цілу плеяду українських кардіохірургів, і нині його учні керують науковими установами та провідними клініками в Україні й за кордоном. Майже чверть століття він очолював кафедру хірургії серця та магістральних судин Національної медичної академії післядипломної освіти ім. П.Л. Шупика МОЗ України та щедро ділився своїм досвідом

з практичними лікарями і молоддю. Підготував 21 кандидата і 10 докторів наук.

Г.В. Книшов – автор понад 500 наукових публікацій та численних монографій, підручників і навчальних посібників з питань серцево-судинної хірургії.

Академік Геннадій Васильович Книшов поєднував наукову роботу з громадською діяльністю: був президентом Асоціації серцево-судинних хірургів України, членом Президії НАМН України, членом Вченої медичної ради МОЗ України, членом Європейської асоціації серцевоторакальних хірургів та членом Американської асоціації торакальних хірургів, членом редколегій багатьох медичних журналів.

За багаторічну плідну діяльність на ниві охорони здоров'я та розбудову вітчизняної кардіохірургії був нагороджений орденом «Знак Пошани», Почесною грамотою Президії Верховної Ради України, орденом Князя Ярослава Мудрого IV та V ступенів. У 2004 р. Г.В. Книшову було присвоєно звання «Герой України» із врученням ордена Держави.

Галузь охорони здоров'я країни зазнала тяжкої та непоправної втрати. Наукова й медична спільнота України, колеги та учні глибоко сумують за Геннадієм Васильовичем. Редакційна колегія журналу «Кардіохірургія та інтервенційна кардіологія» висловлює щире співчуття рідним і близьким покійного.

Світла пам'ять про видатного Вченого, Вчителя, прекрасну та світлу Людину завжди буде з нами.